

Signalen 4 tot 12 jaar

Slachtoffer

- Is agressief richting zichzelf, anderen en/of omgeving
- Is wantrouwend, houdt afstand of maakt geen oogcontact
- Gedraagt zich overdreven aangepast en afhankelijk of rebelleert
- Presteert op school onder het eigen kunnen of er is een plotselinge terugval in prestaties
- Blijft rondhangen na schooltijd en/of is heel vroeg op school, komt regelmatig te laat
- Neemt geen vriendjes mee naar huis
- Laat afwijkend spel zien
- Gedraagt zich niet naar zijn leeftijd, is niet zindelijk op de leeftijd dat het hoort of heeft een terugval in gedrag
- Heeft regelmatig buikpijn, hoofdpijn of last van flauwvallen
- Gebruikt alcohol en/of drugs
- Misdraagt zich (diefstal, brandstichting, vandalisme)
- Heeft ongezonde eet- en slaapgewoonten (opvallend vermageren of aankomen, oververmoeid)
- Vertoont angst voor lichamelijk onderzoek
- Gedraagt zich passief en apathisch of juist heel druk
- Heeft een negatief beeld van zichzelf en de omgeving
- Is vaak ziek of ziektes herstellen slecht
- Heeft een vertraagde ontwikkeling of stoornissen (spraak, motoriek, groeiachterstand)
- Heeft angst voor lichamelijk contact of is juist overdreven gericht op lichamelijk contact
- Vertoont plotselinge gedragsverandering in contact met ouders/verzorgers
- Is bang om alleen te zijn of heeft angst voor bepaalde mensen of plekken
- Heeft verwondingen en/of oude littekens (blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, onverklaarbare verwondingen op vreemde plekken)
- Is verwaarloosd (hongerig, slecht gebit, vieze, niet passende kleding)

Pleger

- Volgt adviezen van school of andere instanties niet op
- Houdt het kind vaak thuis
- Leeft in sociaal isolement/gesloten gezin
- Is onzorgvuldig in het nakomen van afspraken

- Meldt zichzelf of gezinsleden vaak ziek
- Weigert benodigde medische of geestelijk hulp voor het kind
- Gaat steeds naar andere artsen, ziekenhuizen (shopping)
- Ziet geweld als een middel om problemen op te lossen
- Heeft een laag gevoel van eigenwaarde, negatief zelfbeeld
- Vermijdt verantwoordelijkheid te nemen voor eigen gedrag en/of beschuldigt het kind
- Gedraagt zich onverschillig t.o.v. welzijn van het kind
- Heeft verwachtingen die niet bij de leeftijd van het kind horen of belast het kind met volwassen zorgen of problemen
- Uit veel klachten over het gedrag van het kind
- Leeft in een sociaal isolement/gesloten gezin
- Mijdt contact met leerkrachten op school
- Verhuist regelmatig, of is regelmatig verhuisd
- Stelt zich overbeschermend op
- Wordt ondersteund door veel hulpverlening binnen het gezin
- Geeft vage verklaringen voor verwondingen/verwaarlozing
- Geeft aan het kind niet aan te kunnen en/of maakt overmatig gebruik van “zoethoudertjes”
- Vertoont negatief/dwingend gedrag t.o.v. het kind
- Scheldt het kind uit en/of troost het kind niet

Risicofactoren

Huisvesting en woonomgeving

- (Ongeplande) Gezinsuitbreiding
- Aanwezigheid van dieren/dierenmishandeling
- Moeizame verhuizing en/of verbouwing
- Ontevreden over woning en/of leefomgeving
- Problematische woonomgeving (slechte of te kleine huisvesting, criminaliteit, armoede, achterstand, overbevolking, slechte sociale voorzieningen)
- Veelvuldig verhuizen

Financien

- Afhankelijk van sociale bijstand/armoede
- Betalingsachterstand(en) en/of schulden
- Geen financieel overzicht
- Inkomensderving ouders
- Niet aanvragen van vergoedingen
- Werkeloosheid

Zingeving

- Culturele invloeden/afwijkende subculturele normen en waarden
- Onwrikbare religieuze overtuigingen (opvattingen die niet met het gezin bespreekbaar zijn, zoals nut van inenten bij kinderen)
- Traditionele praktijken (rituelen, besnijdenis)
- Veel alleen zijn, eenzaamheid
- Zoeken naar eigen identiteit

Lichamelijk functioneren

- Extra zorgafhankelijk kind
- Ziekte of fysieke beperking binnen gezin

Dagbesteding

- Geen ouder/opvoeder aanwezig in huis
- Onderwaardering huisvrouw/man

Praktisch functioneren

- Moeizame planning en taakverdeling
- Overbelasting
- Vluchtelingen- of migrantenstatus (aanwezigheid van trauma's, lage sociaaleconomische status, onzekerheid verblijfsvergunning, werkeloosheid, negatief zelfbeeld)

Sociaal functioneren

- Moeizame scheiding
- Ontwikkelingsachterstand kind
- Op jonge leeftijd ouder (<20 jaar)
- Sociaal isolement/gebrek aan sociale steun

Psychisch functioneren

- Negatieve houding t.o.v. interventies/hulpverlening

- Overmatige stress
- Positieve opvattingen over antisociaal gedrag
- Problematische jeugd van ouders (zelf slachtoffer geweest van mishandeling of de eigen relatie met ouders is als liefdeloos/afstandelijk ervaren)
- Problemen met reguleren/uitdrukken van emoties
- Verslavings- en/of psychische problematiek
- Verstandelijke beperking (bijv. laag I.Q.)